

پوهنتون سلام
پوهنځی شرعیات و قانون
پروگرام ماستری فقه و قانون

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
معینیت امور علمی

احکام خلوت و آثار آن در فقه اسلامی

رساله ماستری

محصل : حبیب الله "بهیج"

استاد رهنما: پوهنمل وزیر محمد "سعیدی"

سال ۱۳۹۸ هـ ۱۴۴۱ ق

پوهنتون سلام
پوهنځی شرعیات و قانون
پروگرام ماستری فقه و قانون

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
معینیت امور علمی

احکام خلوت و آثار آن در فقه اسلامی رسالة ماستری

محصل : حبیب الله "بهیج"
استاد رهنما : پوهنمل وزیرمحمد "سعیدی"
سال ۱۳۹۸ هـ ۱۴۴۱ ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خلاصه (چکیده)

این رساله که حاوی مقدمه و سه فصل و نتیجه گیری است موارد ذیل را مورد بحث قرار داده است

۱ - مقدمه که شامل اهمیت موضوع ، سوالات اصلی و فرعی ، مراجع قبلی ، و منهج بحث ، و اسباب اختیار موضوع ، تذکر رفته است .

۲ - فصل اول که در آن مباحث ، مفهوم خلوت ، انواع و موانع بحث صورت گرفته است، مبحث اول آن شامل مطالب مفهوم خلوت از حیث لغت و اصطلاح فقهاء ، بحث شده است .

مبحث دوم آن بحث خلوت با مخطوبه که شامل مطالب تعریف خطبه از حیث لغت و اصطلاح فقهاء ، و هم چنین مناقشه تعریف ها و تعریف مختار از آن نیز اخذ شده ، حکم خلوت با مخطوبه فروع اباحت و حرمت مستدل با آیات قرآن کریم و احادیث ، و نیز ضررهای که متوجه مخطوبه میگردد باروی کرد نظریات علماء بحث شده است .

مبحث سوم آن مشتمل انواع خلوت که شامل مطالب خلوت صحیحه ، خلوت فاسده ، چگونگی ثبوت خلوت ، و خلوت بوسیله آلات الکترونیکی میباشد که با دلایل مقنع تحقیق صورت گرفته است .

مبحث چهارم آن موانع خلوت را مورد بحث قرار داده که مشتمل مطالب موانع متعلق به مردان و زنان و مفهوم انواع موانع از حیث لغت و اصطلاح با ارایه اقوال فقهاء تحت غور قرار گرفته است

۳ - فصل دوم آن مشتمل خلوت با اجنبی بوده که مشتمل مباحث ذیل میباشد .

مبحث اول آن که شامل مقصود از اجنبی بوده مطالب چون تعریف اجنبی از حیث لغت و اصطلاح ، تعریف محارم و انواع آن ، حکم خلوت با اجانب با فروع آن ، که با استدلال و دلایل مستند مورد بحث قرار گرفته است .

مبحث دوم آن شامل خلوت با اجنبی از جهت عذر بوده ، که شامل مطالب خلوت با اجنبی از جهت عذر ، تعلیم ، علاج ، سفر ، کار ، بوده که با استدلال از آیات قرآن کریم ، احادیث پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم ، و دیدگاه های فقهاء مورد بحث قرار گرفته است .

۴- فصل سوم آن شامل آثار مرتب بر خلوت بوده که مبحث اول آن مطالب تعریف مهر از حیث لغت و اصطلاح فقهاء ، و آثار مرتبه خلوت بر مهر را با تبانی نظریات فقهاء مورد بحث قرار داده است .

مبحث دوم آن شامل اثر خلوت بر عدت بوده ، که مطالب تعریف عدت از حیث لغت و اصطلاح فقهاء ، انواع عدت ، و اثر خلوت بر عدت را با استدلال دلایل قوی مورد بحث و بررسی قرار داده است .

مبحث سوم آن اثر خلوت صحیحه بر نسب را شامل بوده که مطالب تعریف نسب از حیث لغت و اصطلاح و اثر خلوت صحیحه بر نسب را با دلایل مورد بحث قرار داده است .

مبحث چهارم آن اثر خلوت صحیحه بر طلاق رجعی را مورد بحث قرار داده که مشتمل مطالب تعریف طلاق رجعی از حیث لغت و اصطلاح ، انواع رجعت ، و اثر خلوت صحیحه بر طلاق رجعی بوده و با دلایل تمام مورد بحث قرار داده است .

مبحث پنجم آن که اثر خلوت صحیحه بر نفقه را شامل بوده و مطالب چون تعریف نفقه از حیث لغت و اصطلاح ، و اثر خلوت بر نفقه را با ارایه دیدگاه فقهاء مورد بحث قرار داده است .

مبحث ششم آن اثر خلوت صحیحه بر مصاهرت را تحت غور قرار داده که مشتمل مطالب تعریف ربیبه از حیث لغت و اصطلاح و نیز اثر خلوت صحیحه بر تحریم ربیبه را میباشد .

مبحث هفتم آن اثر خلوت صحیحه را بر احسان شامل بوده که مطالب تعریف احسان از حیث لغت و اصطلاح ، و اثر خلوت صحیحه را با دلایل مقنع تحت بحث قرار داده است .

مبحث هشتم آن خلوت صحیحه با چهارم که پنجم حرام میسازد با دلایل قوی مورد بحث قرار داده است .

مبحث نهم آن اثر خلوت بر تحلیل را تحت بحث قرار داده که شامل مطالب مفهوم تحلیل از حیث لغت و اصطلاح ، حکم تحلیل ، و اثر خلوت صحیحه را بر تحلیل با استناد آیات قرآن کریم ، احادیث ، و اقوال فقهاء مورد بحث قرار داده است .

در آخر نتیجه گیری که حاوی نکات مهم بر خواسته از محتوای موضوع بوده ، در این رساله تذکر رفته است

و نیز از مصادر و منابع که از آن در گردآوری این رساله استفاده شده یاد آوری شده .
و هم چنان فهرست آیات قرآن کریم ، احادیث گرانبهای رسول الله صلی الله علیه وسلم ، و نیز فهرست اعلام در این رساله تذکر رفته است.

فهرست عناوین

عناوین
صفحات

Error! Bookmark not defined...... خلاصه (چکیده)

Error! Bookmark not defined...... اهداء

ج..... [تشکر و تقدیر](#)

..... فهرست موضوعات

Error! Bookmark not defined...... مقدمه

8..... فصل اول: مفهوم خلوت ، انواع وموانع آن

8..... مبحث اول مفهوم خلوت

9..... مطلب اول : مفهوم خلوت در لغت واصطلاح

13..... مبحث دوم : خلوت با مخطوبه

13..... مطلب اول : تعریف خطبه (خواستگاری)

مطلب دوم : حکم خلوت باخانم که از وی خواستگاری شده است

16.....

مطلب سوم : ضررهایکه برخلوت بامخطوبه مرتب میگردد .. **Error!**

Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined...... مبحث سوم : انواع خلوت

23..... مطلب اول: خلوت صحیحه

Error! Bookmark not defined...... مطلب دوم : خلوت فاسده

26..... مطلب سوم : چگونگی ثبوت خلوت

29..... مطلب چهارم : خلوت بوسیله آلات الکترونیکی

Error! Bookmark not defined...... مبحث چهارم : موانع خلوت

Error! Bookmark not defined...... مطلب اول : موانع متعلق به مردان

35..... مطلب دوم : موانع متعلق به زنان

فصل دوم: خلوت با اجنبی 42

- 42..... مبحث اول: مقصود از اجنبی
- 42..... مطلب اول: تعریف اجنبی
- 42..... مطلب دوم: تعریف محارم
- 52..... مطلب سوم: حکم خلوت با اجنبی
- 88..... مبحث دوم: خلوت با اجنبی از جهت عذر
- 88..... مطلب اول: خلوت با اجنبی از جهت نماز
- 91..... مطلب دوم: خلوت با زنان اجنبی از جهت تعلیم
- 94..... مطلب سوم: خلوت مردان با زنان اجنبی به خاطر علاج
- 98..... مطلب چهارم: خلوت با زنان اجنبی به خاطر سفر
- 108..... مطلب پنجم: خلوت با زنان اجنبی به خاطر کار

فصل سوم: آثار مرتبه برخلوت 115

- 115..... مبحث اول: اثر خلوت صحیح بر مهر
- 115..... مطلب اول: تعریف مهر در لغت و اصطلاح
- 115..... مطلب دوم: اثر خلوت صحیح بر مهر
- 122..... مبحث دوم: اثر خلوت بر عدت
- 122..... مطلب اول: تعریف عدت
- 123..... مطلب دوم: انواع عدت
- 126..... مطلب سوم: اثر خلوت بر عدت
- 131..... مبحث سوم: اثر خلوت صحیح بر نسب
- 131..... مطلب اول: تعریف نسب
- 131..... مطلب دوم: اثر خلوت بر نسب
- 135..... مبحث چهارم: اثر خلوت صحیح بر طلاق رجعی
- 135..... مطلب اول: تعریف رجعت
- 136..... مطلب دوم: انواع رجعت
- 139..... مبحث پنجم: اثر خلوت صحیح بر نفقه
- 139..... مطلب اول: تعریف نفقه
- 139..... مطلب دوم: اثر خلوت صحیح بر نفقه
- 142..... مبحث ششم: اثر خلوت صحیح بر تحریم مصاهرت و ربیبه
- 142..... مطلب اول: تعریف ربیبه
- 143..... مطلب دوم: اثر خلوت صحیح بر تحریم ربیبه
- 145 مبحث

- هفتم
-
- 145..... مطلب اول: تعریف احسان

146.....	مطلب دوم: اثرخلوت صحیحہ بر احسان
مبحث هشتم :	خلوت صحیحہ باخانم چہارم پنجم را حرام
149.....	میسازد
153.....	مبحث نهم : اثرخلوت صحیحہ بر تحلیل
153.....	مطلب اول: مفہوم تحلیل
153.....	مطلب دوم: حکم تحلیل
154.....	مطلب سوم: اثرخلوت صحیحہ بر تحلیل
157.....	نتیجہ گیری :
161.....	پیشنہادات :
162.....	فہرست آیات قرآن کریم :
166.....	فہرست احادیث نبوی صلی اللہ علیہ وسلم :
169.....	فہرست إعلام :
172.....	فہرست مصادر و مراجع :
6.....	Summary of Research

نتیجه گیری :

از خلال بحث ها در مورد خلوت و آثار آن به نتایج ذیل دست یافته ام :

– دین اسلام مانند بقیه ادیان سماوی به خاطر حفظ اهداف پنج گانه (حفظ دین ، نسل ، نفس ، مال ، عقل ،) آمده است

– شریعت اسلام شامل تمام امور انسانی در هر مکان و زمان میباشد

– خلوت صحیح همان است که دور از دیدی مردم باشد و این خلوت فاسده میگردد هر گاه که موانع شرعی مثل حج و غیره و موانع طبعی مانند شخص سوم و موانع حسی مانند عیوب جنسی موجود باشد

– خلوت در حالات ذیل حرام میگردد :

۱ – خلوت با زنان اجنبی جوان ، سفر با آن حرام میباشد و منظور از اجنبی همان است که ازدواج مرد با او جایز باشد .

۲ – خلوت با دختر صغیره که به سن اشتها یعنی که توان مقاربت جنسی را داشته باشد حرام میباشد .

۳ – خلوت با خانم پیرکی بیگانه حرام میباشد

۴ – خلوت مردان با زنان زیاد نیز حرام میباشد

۵ – خلوت زن با مردان زیاد نیز حرام میباشد

۶ – خلوت با اقارب شوهر مثل برادر کاکا ماما و اقارب زن مانند خواهر عمه و خاله حرام میباشد .

۷ – خلوت با خنثی (دوجنسیده) حرام میباشد که او عبارت از کسی که آلت تناسلی مردان و زنان را داشته باشد .

۸ – خلوت با امرد (بچه برهنه رو) حرام میباشد که او عبارت از پسری جوان است که تاحال ریش و بروت نکشیده باشد .

۹ – خلوت با نابینا حرام میباشد زیرا در آن احتمال فتنه وجود دارد

۱۰ - خلوت با زنان به خاطر نماز که همرايش محارمش
ويا شوهرش نباشد حرام میباشد

۱۱ - خلوت با زنان به خاطر تعليم حرام میباشد مگر
اينکه شرايط آن رعايه گردد

۱۲ - خلوت با زنان به خاطر سفر حرام میباشد برابر
است که سفر عادی باشد ويا هم برای اداء فريضة حج

۱۳ - خلوت با زنان به خاطر کار حرام میباشد ونيز
حرام میباشد شيردادن همکار به خاطر حلال شدن کار
که به اين عده از علمای معاصر فتواي داده است .

۱۴ - خلوت خواستگار با خواستگاری شده نيز حرام
میباشد و هر گاه اينها مرتکب فاحشه شوند برايشان
حد جاری میگردد

۱۵ - خلوت از طريق وسايل الکترونيکی و اسباب جديده
مانند تليفون ، انترنيت وغيره حرام میباشد زيرا
اگرچندکه خلوت حقیقی شمرده نمیشود اما وسيله بسوی
تحقق خلوت حقیقی میگردد چون که در آن هتک آبرو
واشاعه فحشی میان مردم میباشد .

۱۶ - خلوت با محرمات مؤقتی مانند خواهر زن ، عمه
زن وغيره حرام میباشد زيرا زدواج آنها بعد زوال
مانع حلال میباشد

خلوت با زنان اجنبی در حالات ذیل جایز میباشد:

۱ - خلوت با محرمات دایمی در وقت اتمنان از فتنه
جایز میباشد و حرمت دایمی گاهی به اثری قرابت
و گاهی هم به اثری مصاهرت و شیرخوارگی میباشد .

۲ - خلوت با دختر صغیره که به حد شهوت نرسیده
باشد در وقت که از فتنه درامن بوده باشد جایز
میباشد مانند اينکه نظرکردن بسوی او لمس کردن
، بوسه کردن ، و نماز خواندن در عقیب او جواز دارد .

۳ - بعضی از فقهاء خلوت را با زنان پير و نيز خلوت
مردان را با بیشتر از چند زن و خلوت زنان را
با مردان بیشتر از چند مرد و خلوت با دوجنسيته را
مشروط به امن فتنخه و نيز سفر را با زنان در

سفر برای حج نفلی مشروط بر اینکه زنان ثقه همراه بوده باشد اجازه داده است.

۴ - خلوت با زنان از جهت ضرورت مانند تداوی در حضور محارم یا شوهر و نبود داکتر خانم جواز دارد مشروط بر اینکه نظر داکتر به قدر ضرورت بر بدن خانم باشد .

۵ - خلوت با خانم که از سفر در نیمه راه مانده است به خاطر دادرسی جواز دارد مانند اینکه خانمی در اسارت باشد و بعد موفق به فرار گردد و بارعایه حجاب میتواند با مردی هم سفر شود .

با وجود اینکه خلوت میان خاطبین جواز ندارد اما موارد ذیل جواز دارد .

۱ - دیدن هر واحد از دختر و پسر بسوی یکدیگر بدون تحریک شهوت بدون خلوت با تکرار نظر کردن بعد از خطبه اما این نظر انداختن بسوی دستان و صورت باید بوده باشد

۲ هم سخن شدن هردو مشروط بر اینکه یکی از محارم خانم همراهش بوده باشد و نیز اینکه سخن هایشان مؤدب و عزت مندانه باشد و نیز باید گفت که رفتن شان بسوی شهرها و جاهای عامه جواز ندارد .

۳ - تزئین دختر و پسر در خطبه مشروع بوده که برهنه و مخالف عزت نباشد جواز دارد اما هدف بخاطر اصلاح بدن و اندام بوده باشد

خلوت با مخطوبه ضررهای را متوجه دختر میسازد:

۱ - خوف وقوع در زنا وجود دارد

۲ - باعث ریختن آبروی خانم میگردد و نیز بدگمانی میان مردم در مورد ایشان پیدامیشود

۳ - خلوت بامخطوبه باعث تحقق اهداف که عبارت از شناخت هردو از یک دیگر است نمیشود پس بر فامیل هاست که برای دختر و پسر اجازه ندهد که باهم خلوت داشته باشد و یا هم دست به اعمال بزنند به دلیل اینکه در روز های آینده ازدواج میکنند .

– برخلوت صحیحه در نزد بعضی از فقهاء آثاری مرتب میگردد و خلوت صحیحه با همبستری حقیقی در موارد ذیل توافق دارد:

- ۱ – واجب شدن تمام مهر به سبب خلوت صحیحه
 - ۲ – واجب شدن عدت به سبب خلوت صحیحه
 - ۳ – ثبوت نسب بر جنین وقتی که شوهر بالغ باشد وموانع برای همبستری وجود نداشته باشد ونیز تولد بعد از شش ماه وامکان به هم رسیدن زن وشوهر از حیث مکان وجود داشته باشد .
 - ۴ – ثبوت رجعت برای شوهر به طلاق رجعی
 - ۵ – ثبوت نكته برای خانم
 - ۶ – کسی که باخانم چهارم خلوت کرده برای او خانم پنجم حلال نیسب تا اینکه عدت طلاق شده از چهار زن نگذرد
- خلوت صحیحه با هم بستری حقیقی درموارد ذیل فرق میکند:

- ۱ – احسان برای زن ومرد به خلوت صحیحه ثابت نمیشود اما به همبستری حقیقی ثابت میگردد وهر گاه صاحب خلوت زنا کند دره زده واجب میگردد واگر صاحب هم بستری زنا کند رجم میشود
- ۲ – ثبوت حرمت ربیبه بسبب خلوت مادرش نمیشود اما بسبب همبستری بامادرش حرمت ثابت میگردد
- ۳ – خلوت صحیحه باشوهر دوم همبستری شمرده نمیشود بخاطر اینکه تا به شوهر اول حلال گردد
- ۴ – خلوت صحیحه با شوهر واجب کننده غسل نمیگردد اما همبستری واجب کننده غسل میگردد
- ۵ – خلوت صحیحه در رمضان روزه را فاسد نساخته وكفاره را واجب نمیگرداند اما همبستری روزه را فاسد وكفاره را واجب میگرداند .

پیشنهادات :

من منحیث یک مسلمان ویک طلبه علوم اسلامی به کافه امت اسلام ،بخصوص امارت اسلامی افغانستان ، وزارت محترم تحصیلات عالی کشور،ومردم با عزت افغانستان چنین پیشنهاد مینمایم :

۱ - در نخست میگویم که هیچ حکمی از احکام الهی در زمین، خالی از حکمت نبوده ،وهمه وهم برای منفعت انسانی میباشد ، باید از آن اطاعت نمود

۲ - اختلاط مردان وزنان باعث بر افروختن نزاع ومشکلات اجتماعی میگردد ، به حکومت امارت اسلامی افغانستان خواهشمندانه پیشنهاد میکنم که در همه امور ، از خلوت مردان با زنان جلوگیری نماید

۳ - از وزارت جلیله تحصیلات عالی کشور خواهشمندیم که سیستم تحصیلی کشور را ،به گونه عیار نماید که از اختلاط مردان وزنان جلوگیری نماید

۴ - از جامعه روحانی افغانستان ، علماء ، اساتید علوم شرعی ، وطلبه علوم اسلامی تقاضا میکنم که مطالب برخواسته از فقه اسلامی در قبال خلوت مردان با زنان را ونیز عواقب ناگوار ناشی از خلوت زنان با مردان را ، در جامعه افغانستان برای مردم بفهمانند تا از ضرر های برخواسته از خلوت جلوگیری به عمل آید

۵ - از رهبری محترم پوهنتوت سلام که منحیث یکی از عالی ترین مکان تحصیلی مخصوصا در علوم شرعی که در کشور فعالیت میکند احترامانه خواهشمندیم (چنان که در سال گذشته در این پوهنتون از خلوت های بی جا وبی مورد جلوگیری نمودند) یک بار دیگر نیز توجه شان را خواهشمندیم

۶ - از همه استادان که در پوهنتون سلام مصروف وظیفه مقدس تدریس هستن احترامان تقاضا میکنم که در لکچر های درسی شان برای محصلین ومحصلات اضرار وبدی های خلوت با مردان اجنبی را باز گو کنند ، تا باشد وظیفه شرعی ومیهنی مان اداء شده باشد

۷ - و در اخیر از برادران وخواهران که این رساله به دست شان میرسد تقاضا میکنم که در مورد خلوت با اجنبی خیلی حساس بوده باشند ، تا باشد از این مهلکه خود را نجات بدهند .

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین .

بخاطر دسترسی به متن کامل این تحقیق مراجعه شود به:
پوهنتون سلام، کتابخانه مرکزی چهار راهی گل سرخ، سرک کلوله پشته
و یا هم به ایمیل آدرس ذیل تماس گرفته شود:

research.salam.edu.af